

VDĚČNOST

Stále za vás v modlitbách děkujeme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista... (Ko 1:3)

1. čtení: Lukáš 17:11-19

Hlavní čtení: Koloským 1:1-14

Milí bratři, milé sestry,

vděčnost je velice důležité vnitřní rozpoložení člověka. Vděčnost je duševní stav, který je naprosto klíčový pro naplněný a kvalitní život. Na tom se shodnou odborníci napříč obory: psychologové, psychoterapeuti, lékaři i filosofové. Bez ohledu na to, zda jsou či nejsou věřící. O vděčnosti byly napsány stovky naučných, ale i populárních knih. Vděčnost je také veliké téma na různých webech.

Pocit vděčnosti, na tom se současní odborníci shodnou, úzce souvisí se zdravím člověka. Jak s duševním, tak s tělesným. Všechno je přece propojené. Proto by prý člověk měl vděčnost praktikovat každý den. Pěstovat si v sobě vděčnost jako rostlinku. Jak? Třeba si založit deník, do kterého si bude pravidelně zaznamenávat několik okamžiků, které se odehrály a při kterých cítil vděčnost. *Dobře jsem se nasnídal. Děti se na mě usmály. Venku dnes svítí slunce.* A tak dále. Nebo založit seznam, jehož cílem bude co nejrychleji dosáhnout sta důvodů k vděčnosti. Technik, jak se zdokonalovat ve vděčnosti, jak ji cítit a vnímat, je jistě mnoho. Cílem vděčnosti je životní spokojenost, radost a klid. A pokud dosáhneme spokojenosti, radosti a klidu, pak z toho budou mít užitek i lidé, kteří žijí v naší blízkosti. Podle moderních výzkumů z nás vděčnost učiní jiné lidi. Když budeme pravidelně vděční, když budeme denně prožívat vděčnost ve svém srdci,lepší se kde co: spánek, imunita, soustředění, pozornost i sebevědomí. Sníží se stres, sníží se krevní tlak a umenší se četnost úzkostí a depresí. Budeme mít pevnější vztahy s druhými lidmi. Budeme optimističtí, trpělivější a spokojenější. Budeme si užívat života. A snáze se vyrovnáme s těžkostmi, které nám vstoupí do cesty.

Bratři a sestry, s těmito pohledy na vděčnost a její význam pro náš život rozhodně nechci vstoupit do křížku. Určitě jsou pravdivé. Vděčnost je skutečně zásadní rozpoložení člověka. Jen mám potřebu poznamenat, že dnešní odborníci někdy vypadají, jako by oni sami objevili Ameriku. Vždyť vděčnost je nedílnou součástí člověka od počátku! *Kain s Ábelem přinesli Hospodinu oběti*, slyšíme z první knihy Bible. (Gn 4:3-4) Vyjádřili svou vděčnost Hospodinu. A po nich Noe. A po něm Abraham. A Izák. A Jákob. Dál snad pokračovat nemusím. Nedílnou součástí naší víry je vděčnost. Patří k nám, Božimu lidu, od nepaměti. Moje máma nám odmalička připomínala: *Poděkuj za to Pánu Bohu.*

A s tím právě souvisí moje druhá poznámka. Zdá se mi, že vděčnost, jak o ní slyšíme kolem sebe, často není nikam namířená. Je to pocit, který si pěstuji sám v sobě. A především kvůli sobě samému. Aby mně bylo dobře. To mi nakonec zní jako dobře myšlené sobectví. Jsem vděčný, protože mně to v životě pomáhá. Zkouším být vděčný, protože se chci cítit skvěle. Jde vlastně do jisté míry o samoléčbu. A tady narážíme. Naše křesťanská víra s vděčností počítá, vděčnost doporučuje, vděčnost dokonce často i nařizuje. Ale přitom se jakožto křesťané ptáme: **Komu jsme vděční? Za co jsme vlastně vděční? A také proč jsme vděční?**

Apoštol Pavel mluví často o vděčnosti. Z jeho dopisů se zdá, že ho vděčnost provází celým životem. On umí prosit. Ale dokáže také děkovat. Umí dávat a pro druhé se prakticky rozkrájet. Ale dokáže i přijímat. Pavel však děkuje Bohu. A právě Bůh ze všech těchto současných návodů k vděčnosti vypadává. Místo Boha mají být lidé vděční životu, matce přírodě, vesmíru, druhým lidem, sami sobě. My jsme vděční Bohu. Bohu, který stvořil celý tento svět. Celý vesmír. Bez něj by totiž nebylo žádného života. Bez něj by nebylo vůbec nic. Z jeho svobodného a láskyplného rozhodnutí jsme my, jsou druzí lidé, je čas, je prostor, je život, je příroda, je Slunce a Měsíc, jsou hvězdy a celé galaxie. Bez něj by nebylo za co být vděčný. Bez něj by tu nebyl nikdo, kdo by svou vděčnost uměl pocítit a dokázal projevit. Kdykoli tedy my, křesťané, cítíme, že jsme vděční, kdykoli nás tento pocit vděčnosti naplní, zahřeje, dokonce někdy i ovládne, víme, komu naše vděčnost patří. Komu ji máme vyjádřit. Bohu, laskavému Stvořiteli všeho a všech.

Za druhé: Za co jsme vlastně Bohu vděční? V tom se také do velké míry lišíme od lidí, kteří s námi nesdílejí víru. Samozřejmě děkujeme Bohu za vodu, vzduch, jídlo, střechu nad hlavou, za sebe. Za práci i odpočinek. Za druhé lidi. Za zdraví. Za selský rozum. Za svobodu a mír v naší zemi. Za všechny maličké zázraky, kterých každý den prožíváme spousty. A to všechno je v pořádku. I Pán Ježíš vzdával díky svému Otci za chléb, který držel v rukách, lámal jej a rozdával zástupům. A také za ryby. (Mk 8) Apoštol Pavel výslovně připomíná, že tyto Boží dary máme přijímat s díkčiněním. (1Tm 4:4-5) A přesto to není všechno, za co jsme my křesťané Pánu Bohu vděční. My Bohu stále znovu děkujeme především za to, že nás skrze Ježíše Krista zachránil. Že nás Kristova krev očistila od každého hříchu. Že nás jeho smrt na kříži smířila s Bohem. Že nás Kristovo vzkříšení živí nadějí na věčný život v Božím království. Drtivá většina všech zmínek o vděčnosti v Novém zákoně se týká Ježíše Krista a spásy, kterou nám přinesl.

Za to smíme a máme Bohu děkovat především! Však i dnes to zaznělo, z úst apoštola Pavla. A to hned dvakrát, v těch úvodních slovech listu Koloským:

- ³ *Stále za vás v modlitbách **děkujeme Bohu, Otci** našeho Pána Ježíše Krista, ⁴ neboť jsme slyšeli o vaší víře v Krista Ježíše a o vaší lásce, kterou máte ke všem bratřím ⁵ pro naději zakotvenou v nebesích.*
- ¹⁰ *Tak budete svým životem dělat Pánu čest a stále se mu líbit, ve všem poneseťe ovoce dobrých skutků, budete růst v poznání Boha, ¹¹ a z moci jeho božské slávy nabudete síly k trpělivosti a radostné vytrvalosti,¹² a **budete děkovat Otci**, který vás připravil k účasti na dědictví svatých ve světle. ¹³ On nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. ¹⁴ V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů.*

Všimněte si, bratři a sestry: Apoštol tvrdošjně oslovuje Boha jako Otce. Má na to právo. Jaké? Právo, které vyplývá z Boží milosti. Pavel je z Boží milosti Božím dítětem, synem nebeského Otce. Skrze Ježíše Krista. I my máme díky Kristu, díky jeho zástupné oběti, právo oslovovat mocného, svatého a věčného Boha „Otče“. A za co Pavel Bohu Otci vlastně děkuje? Za to, že Bůh zachraňuje! Milostí projevenou v Kristu Ježíši si k sobě přivolává nový lid. Křesťané v Kolosách jsou toho důkazem. Pavel jim zvěstoval evangelium. Ale Bůh si je zavolal k sobě. Pavel byl jen lidským nástrojem v Božích rukách. Pavel nikoho z těch lidí pro věčnost nezachránil. Bůh je vyvedl z temnoty hříchu a smrti. Bůh je všechny přenesl do království svého milovaného Syna. Díky němu jsme už nyní, tady a teď, součástí jeho království. Ano, jistě, všechno je teprve před námi. Je to naše naděje. Ovšem naděje, kterou Bůh ukotvil. Tato naděje na věčnou spásu hříšníka neplave na vodě. Je pevně ukotvena v nebesích, tedy u Boha samotného. Bůh sám je garantem naší spásy. Mnohé z toho je stále před námi. Ale že budeme navěky s ním, to je jisté stejně, jako že dnes zapadne a zítra ráno vyjde Slunce. Možná ještě jistější.

Však se ta spása na křesťanech projevuje! Je vidět. Je slyšet. Lze ji vnímat. Bůh skrze svého Ducha vlévá svému lidu do žil lásku a víru, která je vede k dobrému životu před Boží tváří. Nic z toho Pavel nezpůsobil. Nic z toho nezpůsobili sami ti lidé. Je to Boží práce.

Bratři a sestry, tuto pevnou a jistou naději na konečnou spásu si nenechme nikdy, nikým a ničím vzít. Byť by se hroutil celý náš život jako domeček z karet, byť bychom smrtelně onemocněli, byť bychom měli hluboko do kapsy, byť bychom měli pocit, že náš život je v totálních troskách, nenechme se připravit o naději zakotvenou v nebesích. O víru, že Bůh s námi dnes i navždy počítá, což skrze Ježíše Krista potvrdil. Jsme jeho. Napořád.

A teď: Co je cílem naší vděčnosti? Zlepšení kvality našeho pozemského života? Nižší krevní tlak a vydatnější spánek? Snížená hladina cholesterolu a eliminace stresu? Lepší duševní a tělesná kondice? Proč ne! Jako vedlejší efekt je to dobré. Také to je Boží způsob, jak s námi pracuje. Vděčnost nám lidem evidentně prospívá. Rozhodně nám neškodí, když jsme vděční. Ale přitom mějme na paměti to nejdůležitější: My jsme vděční Bohu za všechny jeho pozemské i nebeské dary především kvůli Bohu. Kvůli tomu, aby jeho jméno bylo pochváleno. Aby jeho činy byly velebeny. Aby on sám byl v očích a myslích všech lidí vyvýšen. Aby celý svět zpíval ke chvále Boží. Ano, Bůh si naši chválu zaslouží. Zároveň je jasné, že Bůh Otec, Syn a Duch svatý ke svému životu naši chválu nepotřebuje. A přesto ji od nás žádá. A rád ji přijímá. Někdy používáme úsloví: *Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš*. Vděčnost Bohu nikdy nebude zbytečná. Naopak: V Božím království bude ještě větší součástí našeho života, než je tady a teď. Jednou budeme děkovat Bohu a chválit Boha opravdově, bez příměsi sobectví, čistě a s obrovskou radostí. Vděčnost je naše služba Bohu pro tento čas, a tím víc pak pro čas budoucí. Až budeme s Bohem, budeme jej dnem i nocí chválit. A to nás bude naprosto naplňovat. Jak píše Jan v knize Zjevení, budeme spolu s anděly nebeskými zpívat:

- *Amen! Dobrořečení i sláva a moudrost, díky a čest i moc a síla Bohu našemu na věky věků. Amen!* (Zj 7:12)

Proto se vděčnosti učme už tady a teď. Služme Bohu vděčností. Tím, že ho budeme chválit, děkovat mu a oslavovat jeho svaté jméno. Za všechny jeho dary pozemské a současné, které přijímáme. A tím víc za všechny jeho dary nebeské a budoucí, které v plnosti teprve přijmeme. Učme se vděčnosti. A pomáhejme našim dětem a vnoučatům, aby si ji také osvojily. Aby si nemyslely, že všechno záleží na nich, na jejich síle, chytrosti a zručnosti. Aby si nemyslely, že všechno závisí na tom, zda mají v životě štěstí, nebo naopak ostré lokty. Aby si hluboko do srdce zapsaly, že je dobré a spravedlivé Bohu vzdávat díky. Že máme za co děkovat. Že to je naše radostná a naprosto přirozená služba Bohu, našemu Stvořiteli a Zachránci.

Možná je někdy naše vděčnost zastřena našimi obavami o zítřek. Nebo našimi aktuálními starostmi. Nebo naším smutkem. Nebo bolestí. Ale všeho do času! To všechno jednou ustane a pomine, ale Bůh zůstane. A my zůstaneme s ním. A tím i naše vděčnost. Amen.